

מדינת ישראל - התשובה הלאומית, המוסרית והאוניברסאלית לשואה

The State of Israel - The National, Ethical and Universal Answer to the Holocaust

1. הראי"ה קוק, אורות ישראל ה, טו

עד תור הגאולה העתידה השפיענו על העולם רק למודי חובות, מוסר וצדק היוצא מדעת אלהים אמת. וחובות אין העולם חפץ לקבל, ואם הוא מקבל נשאר בלב טינא על המעורר הראשי לידיעת החובה, שאינה נותנת להנפש הברברית להתפשט בכל מאוייה. אבל בבוא התור של אור העולם להגלות, ינדע לעולם, שדרך החיים של הענג האמתי אנחנו משפיעים בעולם, את אשר החיים הנותן לו את ערכו, אשר מבלעדו הוא שלול כל ערך. וענג ואשר זהו דבר השוה לכל, על כל פנים לחשק בו, ואת המקור המשפיע אשר וענג מכבדים ומחבבים. ועל כן "יחזיקו עשרה אנשים מכל לשנות הגוים בכנג איש יהודי" (זכריה ח, כג).

2. אורות, ישראל ותחיתו ג, עמ' כא

המינות הפקירה את המשפט, תקעה עצמה במדת הרחמים והחסד המדמה הנוטלת את יסוד העולם והורסתו. ומתוך עקירת יסוד המשפט מתכנו האלהי תופסת אותה הרשעה היותר מגשמת, ובאה בזמא לחדר במשפט הפרטי של האישיות היחידית וחודרת היא בהתפשטות גדולה לנפשות העמים, ובה מתיסד יסוד שנאת לאמים ועמק-רעה של טמאת שפיכת דמים, מבלי להמיש את העל מעל צואר האדם. אמנם עיני כל מכרחות להיות נשואות לאור עולם אור ד', אשר יגלה על-ידי משיח אלהי יעקב, "והוא ישפט תבל בצדק, ידן לאמים במישרים".

3. אורות / ישראל ותחיתו / ה, עמ' כב

העולם ומלאו לאור ישראל מחכים, לאור עליון של בהירות תהלת שם ד', של עם זו יצר לו אל לספר תהלתו, הידיעה המנחלת מברכת אברהם, הברוך לאל עליון קנה שמים וארץ, לעם לבדד ישכן ובגוים לא יתחשב, לעם אשר ד' בך נחנו ואין עמו אל נכר, העם המטהר את העולם פלו מטמאתו ומכל מחשפיו, העם אשר נחל חמדה גנוזה, כלי חמדה, שבה נבראו שמים וארץ; לא חזיונות לב, לא מוסר אנוש, לא רק חפץ הגון וציור טוב, לא הפקרות העולם החמרי בכל ערכיו, לא עזובת הגוף ביסוד ערלתו וטמאתו ועזובת החיים והחברה, הממלכה והמשטר, בשפלות זהמתם, ולא עזיבת העולם וכחותיו הטבעיים אשר נפלו יחד עם חטאת האדם בשפלותם, כי-אם רוממות הפל

ואנו מכירים את כל השפעותיהן השונות של כל ההדרכות של האמות פלו, את דרגותיהן לפי ערךם, את האור שבתוך החשך לכל מדותיו ואת עמק המחשכים לכל מיניהם ושאיפותיהם: נצחנו את העננים הכבדים והמגאלים אשר לממלכות האליל, והננו הולכים ומנצחים גם את ענני החשך הקלים מהם. בטול המצוות המעשיות אשר יצא מהמינות וצדדי אליליותה, יחד עם התגברותה לקלט לה מדתנו ערכי אמונה ומוסר בפום ממלל רברבן, לאמר הרבה ושל לא לעשות גם מעט... תוכל להכיל בלב הערל את השקפת-העולם האלהית העליונה בכל זרה, שהיא קושרת שמים וארץ, גוף ונשמה, אמונה ומעשה, ציור ומפעלים, אישיות וחברה, עולם-הזה ועולם-הבא, הנית העולמים בראשיתם וגורלם באחריתם, רוממות עולמי עד, שמחת שמים וארץ וכל צבאם... והעולם הגויי ככה הוא, מרפב, מחלק, אין אחדות לגוף עם הנשמה, אין חבור והתמזגות פנימית לרוחניות העולם וגשמותו, אין קשר פנימי בין המעשים ורחשי הנפש. השיתוף הוא להם לעת-עתה תכלית העליה, לפני זריחת אורן של ישראל. אבל כמה אמלל הוא העולם, שהרשעה והחשכה הזאת מרימה בה ראש והיא מתאמרת למבחר מאוייו. כמה אצרות רשע פלולים תחת שקר נורא ואים זה, שיש לו טלפי חזיר המתפשטות לעין כל עובר לאמר: ראו שאני טהור (ויקרא רבה יג, ה)... כמה אור צריכים להרבות לגאל את האורות נפילי-המחשכים! – והם יגאלו, גאלת עולמים, בגאלת גוי קדוש.

4. אורות המלחמה / ח, עמ' טו

נכתם עוון שופכי הדמים, מלכי אדמה הזדים וכל מרגיזי ארץ. לא יכפר לארץ לדם אשר שפך בה כפי-אם בדם שפכו, והכפרה מכרחת לבוא: **בטול כללי לכל מכוונות התרבות של עכשו**, עם כל שקרן ותרגמיותו, עם כל זהמתו הרעה וארסון הצפועוני. כל התרבות, המתהללת בצלצלי שקרים, מכרחת להפחד מן העולם, ותחתיה תקום מלכות עליונית קדישין. אורם של ישראל יופיע, לכוון עולם בעמים בעלי רוח חדשה, בלאמים אשר לא יהגו ריק ולא ירגזו עוד על ד' ועל משיחו, על אור חיי העולם ועל התם והאמונה אשר לברית עולמים. וישראל יראה בעיניו שלמות רשעים, יצעד על חרבנם של המתהללים באלילים החדשים כאשר צעד על חרבות בבל ואשור העתיקות. אז ידע ויזכח, כי אד' בו אל אלהי ישראל מושיע.

5. אורות / למהלך האידאות בישראל / ב, עמ' קד-

א. בראשית מטעו של העם הזה, אשר ידע לקרא בשם הרעיון האלהי הברור והטהור בעת השלטון הפביר של האליליות בטמאתה-פראותה, נתגלתה השאיפה להקים צבור אנושי גדול אשר "ישמר את דרד' ד' לעשות צדקה ומשפט" (בראשית יח, יט).
ב. זוהי השאיפה, שבאה מכח ההכרה הברורה והעזה והתביעה המוסרית הפוללת והרמה, להוציא את האנושיות מתחת סבל נורא של צרות רוחניות וחמירות ולהביאנה לחיי חפש מלאי הוד ועדן, באור האידאה האלהית, ולהצליח בזה את כל האדם כולו.
ג. למלואה של שאיפה זו צריך דוקא, שצבור זה יהיה בעל מדינה פוליטית וסוציאלית וכסא ממלכה לאמית, ברום התרבות האנושית, "עם חכם ונבון וגוי גדול" (דברים ד, ו), והאידאה האלהית המחלטת מושלת שמה ומחיה את העם ואת הארץ במאור-חיה. למען דעת, שלא רק יחידים חכמים מציינים, חסידים ונזירים ואנשי-קדש, חיים באור האידאה האלהית, כי גם עמים שלמים, מתקנים ומשכללים בכל תקוני התרבות והישוב המדיני; עמים שלמים, הפוללים בתוכם את כל השדרות האנושיות השונות, מן רום האינטליגנציה האמנותית, הפרושית, המשפלת והקדושה, עד המערכות הרחבות, הסוציאליות, הפוליטיות והאקונומיות, ועד הפרולטריון לכל פלגותיו, אפלו היותר נמוך ומגשם.

6. אורות הקודש / חלק ג - מוסר הקודש / עמוד א / המוסר האלוהי - א

א. מלאים אנו רגש מוסר, כמהים אנו לחיות חיים חיי טוהר, דמיונו מלהיב את חשק לבבנו לצייר היותר נשגב והיותר נאה, היותר טהור והיותר נאצל, החפץ הפנימי שלנו חושק שיהיה רצונו הקבוע טהור וקדוש, שתהיה כל מגמת חיינו ברורה ומכוונת להאידיאל היותר נשגב בחיים.
ב. וכל אלו התשוקות אינן מתגשמות כי אם על ידי מסירותנו הפנימית והחיצונית אל אור ד', אל המוסר האלהי, המתגלה בתורה, במסורת, בשכל, וביושר.
ג. המוסר של חול איננו עמוק, ואינו נכנס בפנימיות הנשמה, ואף על פי שהאדם נמשך אחריו לטובה, על ידי שמכיר את היושר שיש בדברי הגיון, אין להדרכה זו תפיסה עומדת בפני ההסתערות של תאוות שונות, כשהן מתעוררות בחזקה. וקל וחומר שאין ביד מוסר רפוי כזה להדריך את הכללות, את הצבור האנושי בעמקו והיקף גדלו, לחדור אל עומק הנשמה, ולהפוך אל האדם הכללי והפרטי לב בשר תחת לב אבן. לא יש עצה אחרת כי אם שיהיה מודרך על פי המוסר האלהי.
ד. וכדאי הדבר, שיטעה האדם בכמה טעיות בדרך מהלכו, ובלבד שיבסס את חזון עולמו ומוסר חיו על פי אותו העומק של המוסר האלהי, משימעט בכשלונות ויחיה חיים רוחניים רפויים, על ידי השפעה שטחית של המוסר החלוני.

7. אורות הקודש / חלק ג - ראש דבר / עמוד כד / ז

המוסר של כפירה אינו כלום, מפני שהכפירה בעצמה היא הפך הצדק והמוסר היסודי, ונמצא שהכופרים שהם בעלי מוסר, נובע המוסר לא מכפירתם, כי אם מהכרת אלהים הגנוזה בעומק נפשם, שהם אינם מכירים אותה.

8. אורות ישראל / פרק א / ד

עצמות החפץ של היות טוב לפל, בלא שום הגבלה בעולם קלל, בין בכמות הנטבים ובין באיכותו של הטוב, זהו הגרעין הפנימי של מהות נשמתה של כנסת-ישראל. זאת היא רשתה ונחלת אבותיה. הרגש הטוב הזה, לפי גדלו, הקפו ועמקו, כן צריך שיהיה מעטר בחכמה גדולה ובגבורה כבירה, למען דעת איד להוציאו אל הפעל בכל גוניו. וזהו סוד השתוקקות הגאולה שבאמה, הנותן לה כח לחיות ולהתקיים באפן המפליא את לב כל חושב. כנסת-ישראל בעמק חפצה איננה מחלקת מהאלהות קלל, היא מלבשת את האלהות המתגלה שבעולם הכללי, וחפצה בהויתה את החפץ האלהי של טוב ד' לכל ורחמיו על כל מעשיו.